

Sygn. akt II Ca 682/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Kośka

Sędziowie: SSO Małgorzata Klesyk (spr)

SSO Barbara Dziewięcka

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 września 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa C. S. , W. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w L.

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 5 marca 2013 r. sygn. VIII C 103/11

zmienia zaskarżony wyrok w pkt I (pierwszym) i II (drugim) w ten sposób, że powództwo oddala oraz w pkt V(piątym) w ten sposób, że zasądza od C. S.i W. S.na rzecz (...) Spółka Akcyjna L.kwoty po 1208,50 (jeden tysiąc osiem 50/100) złotych tytułem kosztów procesu, zasądza od C. S.i W. S.na rzecz (...) Spółka Akcyjna L.kwoty po 45(czterdzieści pięć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

II Ca 682)13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 5 marca 2013r Sąd Rejonowy w Kielcach:

I) nakazał (...) SA w L. aby usunęła z nieruchomości C. S. I W. S. położonej w C. oznaczonej jako działka nr (...), dla której Urządzona jest w Sądzie Rejonowym w Kielcach księga wieczysta nr (...) linię energetyczną średniego napięcia w szczególności urządzenia w postaci słupów usytuowanych na działce nr (...);

II) zasądza od (...) SA w L. solidarnie na rzecz C. S. i W. S. kwotę 12zł z ustawowymi odsetkami od 11 marca 2011r do 5 marca 2013r;

III) oddalił powództwo w pozostałej części;

IV) nakazał pobrać solidarnie od powodów kwotę 1 707,84zł tytułem nieuiszczonych wydatków związanych z żądaniem zapłaty;

V) koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie zniósł.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Wojewoda K. decyzją z 31 października 1949r zatwierdził na podstawie art 8 ust 1 ustawy elektrycznej z dnia 21 marca 1922r wniesione przez Zjednoczenie (...)plany i udzieliło zezwolenia na budowę napowietrznej linii energetycznej (...)na trasie C.-M.do zasilania kopalni (...)i okolicznych miejscowości.

W dniu 19 sierpnia 1968r dokonany został odbiór robót dotyczących wykonania robót na linii elektrycznej **wysokiego napięcia** 30kV C.M.w okresie od 3 czerwca 1968r do 8 sierpnia 1968r. Linia energetyczna średniego napięcia relacji C.- M.pracowała pierwotnie pod napięciem 22kV , a obecnie 15kV. W 1969 r przeprowadzony został remont linii wysokiego napięcia relacji C.M.w postaci wymiany słupów elektrycznych z drewnianych na betonowe. Decyzją z dnia 24 sierpnia 1979r w zamian za emeryturę Skarb Państwa przejął na własność gospodarstwo rolne J.i G. Z.położone w C.o obszarze 6390m² składające się z działek nr (...), przy czym jednocześnie przyznano małżonkom Z.prawo do bezpłatnego korzystania działkę o powierzchni 0,3ha za Technikum Rolniczym koło nowej szosy. Decyzją z 28 października 1996 , na wniosek G. Z.Kierownik Urzędu Rejonowego w K.przyznał jej nieodpłatnie na własność działkę, wcześniej wydzielona do korzystania , a obecnie oznaczoną (...)o powierzchni 2954m² .Umową darowizny z 13 września 1997r powyższą nieruchomością przekazała ona na współwłasność powodom .Dla nieruchomości prowadzona jest księga wieczysta nr (...).

Działka nr (...)jest niezabudowana, nieogrodzona, niezagospodarowana. Na działce nie ma słupów elektrycznych a stoją one na działkach sąsiednich a Sąd Rejonowy omyłkowo w wyroku nakazał ich usunięcie. Nad działką przechodzi linia energetyczna napowietrzna średniego napięcia SN 15 kV(będąca przedmiotem niniejszego postępowania) i linia energetyczna WN 220kV wysokiego napięcia. Według planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego do 31 grudnia 2003r działka położona była na terenach rolnych i znajdowała się w strefie ochronnej linii energetycznej 220kV, a zgodnie z obowiązującym planem działka ta nie zmieniła przeznaczenia rolnego , znajduje się ona w zasięgu strefy ochronnej od linii 15kV i od istniejącej linii wysokiego napięcia, gdzie obowiązuje zakaz zabudowy i nasadzenia drzew w odległości 33m od osi linii, przy czym strefa zakazu zabudowy obejmuje około 25% powierzchni działki.. Ani pozwany ani jego poprzednicy nie dokonywali wycinki roślin pod liniami energetycznymi. Nieruchomości sąsiadujące z działką nr (...)posiadają klasyfikację działek budowlanych i trwają na nich budowy domów. Ani pozwany ani jego poprzednicy nie zwracali się nigdy do G. Z.ani powodów o zawarcie umowy w przedmiocie korzystania z działki pod linię średniego napięcia.

Pierwotnie linia średniego napięcia była wykorzystywana przez przedsiębiorstwo państwowe Zakłady (...). W dniu 30 czerwca 2007r Zakłady (...) spółka z o.o w S. nabyły od Zakładów (...) SA w S. budynki, budowle oraz ruchomy majątek sieciowy związany z prowadzeniem przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej , a następnie nabywca dokonał zmiany Firmy na (...) spółka z o.o w S.. Na podstawie uchwał nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń z 16 sierpnia 2010r doszło do połączenia (...) spółka z o.o w S. oraz (...) są w L. przez przeniesienie całego majątku na rzecz **(...) SA w L..**

W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo oparte o art 222 §2kc w całości a oparte o art 224 i 225kc do kwoty 12zł oddalając je, w oparciu o wyliczenie biegłego sądowego jako wygórowane, w pozostałej części. Uznał za niezasadny zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu, w szczególności dlatego , że uznał za nieudowodnione przez pozwanego daty wybudowania linii średniego napięcia. Nie można bowiem uznać , że linia istniała co najmniej od 1968r. Co prawda świadek G. K. zeznał , że z dokumentów jakimi dysponuje wynika rok budowy linii 1956r jednak dokumentów tych nie dołączono. Wersji świadka co do zmiany na przestrzeni lat mocy linii średniego napięcia także nie udowodniono dokumentami, tak więc w całości zeznania tego świadka sąd zdyskwalifikował.. Co do protokołu odbioru robót z 19 sierpnia 1968r to zdaniem sądu dotyczy on, zgodnie z jego treścią, linii wysokiego napięcia a nie linii średniego napięcia, więc nie może być to dowód na istnienie już w tej dacie spornej linii, szczególnie , że w pozwoleniu na budowę z 1949r jest wskazana moc 22kV a w protokole z 1968r 30kV, a nadto w oparciu o złożone dokumenty nie można odnieść ich do konkretnej działki ewidencyjnej . Nawet

gdyby data budowy linii została wykazana i czy i od kiedy korzystał z nich poprzednik pozwanego to i tak zarzut zasiedzenia jest niezasadny, ponieważ w okresie od 1979r do 1996r nieruchomość stanowiła własność Skarbu Państwa, a jeśli posiadaczem służebności gruntowej przesyłu oraz właścicielem nieruchomości władnącej był Skarb Państwa, nie mogło w tym czasie dojść do zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu. Właściciel nie może bowiem nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej stanowiącej jego własność. Przedsiębiorstwa państwowe były wprawdzie zawsze osobami prawnymi jednak obowiązujący do 31 stycznia 1989r art 128kc w pierwotnym brzmieniu wyrażał zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, w myśl której państwowe osoby prawne nie miały żadnych praw podmiotowych do zarządzanego przez nie mienia, które mogłyby przeciwstawić państwu. Uchylenie art 128kc nie spowodowało „uwłaszczenia” z tym dniem państwowych osób prawnych co do składników mienia państwowego znajdujących się w ich zarządzie . Wbrew twierdzeniom pozwanego nastąpiło to dopiero na podstawie ustawy z 29 września 1990r o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości oraz przepisów określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych. ”Uwłaszczenie” z mocy prawa na datę 5 grudnia 1990r winno być stwierdzone decyzją wojewody lub zarządu gminy a pozwany takowej decyzji nie przedłożył powołując się na wyrok SA w Krakowie sygn IACa 522/11. Od tej pory państwowe osoby prawne nabyły samodzielne prawa do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały ale nadal wykonywały w tym zakresie jedynie uprawnienia Skarbu Państwa. Korzystanie z nieruchomości i ze służebności państwowych przez przedsiębiorstwo państwowe następowało zatem na rzecz Skarbu Państwa.

Nawet gdyby przyjąć, że urządzenia infrastruktury elektroenergetycznej znajdowały się na działce nr (...) i poprzednik prawny pozwanego stał się ich właścicielem, to najwcześniej początek biegu zasiedzenia służebności należałoby liczyć od 5 grudnia 1990r i wobec przyjęcia 30 letniego okresu zasiedzenia mogłoby ono nastąpić z datą 6 grudnia 2020r . Nie jest możliwe skrócenie terminu posiadania na podstawie art 10 ustawy z 28 lipca 1990r o zmianie ustawy kodeks cywilny w zw z art 292 zd 2 kc o okres korzystania z urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej przez przedsiębiorstwo państwowe w czasie , gdy nieruchomość na której znajdowały się te urządzenia była przedmiotem własności państwowej (SN w orzeczeniu z 11 grudnia 2008r sygn II CSK 314/08).

Sąd Rejonowy podniósł także , że pozwany nie powoływał się na art 5kc, a sam fakt prowadzenia przez podmiot naruszający cudzą własność działalność społeczno- użyteczną nie może automatycznie prowadzić do uznania zgłoszonego roszczenia petytoryjnego za sprzeczne z art 5kc.

Pozwana nie wykazała faktu posiadania przez poprzednika prawa do korzystania z nieruchomości, stąd to korzystanie w 2001r było bez podstawy prawnej i w złej wierze. I pozwany i jego poprzednik były spółkami, które inwentaryzowały swój majątek i musiały zdawać sobie sprawę, iż nie posiadają tytułu do korzystania z nieruchomości, która już w 2001r była własnością powodów. Dysponowały spisem infrastruktury stanowiącej ich własność, dołączonym do umowy między nimi z 2007 r. i miały możliwość jego analizy i badania tytułów prawnych. Stąd żądanie zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy z art 225kc jest zasadne do wysokości wyliczonej przez biegłego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany wnosząc o jego zmianę przez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje. Zarzucił niewłaściwą ocenę materiału dowodowego i przyjęcie że powodowie zasadnie mogą żądać usunięcia urządzeń przesyłowych oraz zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania. Skoro działka w dacie budowy linii stanowiła własność Skarbu Państwa to w okresie kiedy właścicielem działki był Skarb Państwa poprzednik prawny pozwanego nie był obowiązany do płacenia na jego rzecz jakiegokolwiek wynagrodzenia. W tej sytuacji przeniesienie własności nieruchomości przez Skarb Państwa na poprzednika prawnego powodów zgodnie z zasadą nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet nie może skutkować powstaniem roszczenia negatoryjnego dla obecnych właścicieli nieruchomości .Zgoda poprzedniego właściciela nieruchomości na posadowienie urządzeń należących obecnie do pozwanego odnosi skutek do następców prawnych zbywcy nieruchomości a więc powodów. Nadto stopień ingerencji pozwanego w działkę powodów jest znikomy(powodowie mogą ją w zasadzie wykorzystywać zgodnie z przeznaczeniem). Natomiast nakazanie usunięcia przewodów oznaczałoby dla pozwanego konieczność poniesienia ogromnych kosztów związanych ze zmianą przebiegu linii i musiałoby się wiązać z ingerencją w prawo własności nieruchomości sąsiednich. Przeprowadzenie tych czynności spowodowałoby też trudne do przewidzenia przerwy w dostawie energii dla odbiorców. Uwzględnienie roszczenia

negatoryjnego narusza również art 5kc. Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanego sprostował apelację uznając iż błędne było w niej stwierdzenie ,że w dacie budowy linii nieruchomości stanowiła własność Skarbu Państwa , niemniej jednak dalej podnosił, że pozwany posiada skuteczne uprawnienia do władania w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja odniosła zamierzony skutek i doprowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa w całości.

W pierwszym rzędzie wymaga odniesienie się do zarzutu niewłaściwej oceny materiału dowodowego. Jest on zasadny o tyle , że odmiennie niż Sąd Rejonowy Sąd Odwoławczy ocenił dowody zgłoszone na okoliczność daty budowy linii. Pozwalają one na ustalenie, iż linia średniego napięcia będąca przedmiotem postępowania istniała co najmniej od sierpnia 1968r kiedy to dokonywano jej robót naprawczych. Niewątpliwie decyzja Wojewody z 1949r zatwierdzająca plany i udzielająca pozwolenie na budowę linii napowietrznej 22kV tyczyła się przedmiotowej linii, skoro miała przebiegać na trasie C.- M. i służyła zasileniu kopalni (...) i okolicznych miejscowości oraz podstacji w C. i M., ale nie dowodzi ona daty faktycznej budowy linii. Natomiast protokół odbioru robót z 19 sierpnia 1968r jest wystarczającym pisemnym dowodem (a nie tylko osobowym) do ustalenia, iż tyczy się przedmiotowej linii i działki a więc , że w tej co najmniej dacie ona istniała. Niewątpliwie jest , że protokół odbioru odnosił się do linii na trasie C.- M., a brak dowodów by na tej trasie biegło kilka linii czy by była zmieniana trasa jej przebiegu, co potwierdził świadek K.. Samo sformułowanie, iż prace dotyczyły „ linii wysokiego napięcia” nie może być przesądzające, skoro jednocześnie zaznaczono napięcie „ 30kV” a to nie mogło być mylone z wysokim napięciem drugiej linii o napięciu aż 220kV. Przekonują zeznania świadka G. K. , że linie są modernizowane i „ta sama linia pracowała najpierw na napięciu 22kV, obecnie 15 kV, a po 22 kV pracowała jeszcze na 30kV”(k-374). Sąd Rejonowy zaś niekonsekwentnie najpierw ustala w stanie faktycznym w oparciu zeznania tego świadka , że linia relacji C.- M. pracowała pierwotnie pod napięciem 22 kV, a obecnie 15kV, natomiast w rozważaniach dyskwalifikuje zeznania tego świadka w części dotyczącej napięcia 30kV twierdząc , że ta konkretna zmiana winna była być wykazana dowodem pisemnym. Nadto linia wysokiego napięcia WN 220kV jest relacji K. -R. (k-320) a nie jak ustala Sąd Rejonowy także relacji C.- M...

Ustalenie Sądu Rejonowego, iż nieruchomości sąsiadujące bezpośrednio z działką nr (...)posiadają klasyfikację działek budowlanych i trwają na nich prace budowlane jest oparte tylko o zeznania powoda C. S.. Tymczasem z opinii biegłego M. J.oraz mapy lotniczej (k-188 i 190) wynika , że bezpośrednie sąsiedztwo to tereny rolne odłogowane bez upraw, niezabudowane a nieco dalej w kierunku północnym istnieje luźna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Plan zagospodarowania przestrzennego sprzeciwia się zabudowie przedmiotowej działki.

Przedmiotowa nieruchomość nie była przed 1979r własnością Skarbu Państwa, skoro objęta była aktem własności ziemi nr (...) (k -168 mapa z 5 marca 1997) na nazwisko J. i G. małżonków Z.. Pozostały stan faktyczny ustalony przez Sąd Rejonowy Sąd Okręgowy przyjmuje za własny. Wynika z niego , że kolejno w 1979r J. i G. Z. przekazali ją oraz inne działki za emeryturę na własność Skarbu Państwa. Ponownie stała się ona własnością G. Z. na podstawie decyzji z 25 października 1996r. G. Z. własność działki darowała w 1997r wnukom – powodom C. S. i W. S..

Bezsporne jest między stronami, iż pozwany jest następcą prawnym przedsiębiorstwa państwowego budującego sieć średniego napięcia, oraz podmiotów będących kolejno właścicielami tej linii energetycznej .Pozwany z faktu tego następstwa wywodził zarzut zasiedzenia. Powodowie tego następstwa prawnego i właścicielskiego nigdy nie zakwestionowali, a wręcz przyznali (stanowisko pozwanego k-93, powodów k-83,89) . Zgłosili też do pozwanego roszczenie zapłaty za rok 2001r mimo , że następstwo pozwanego co do tego okresu też nie zostało wykazane. Stanowisko Sądu Rejonowego , że przy bezsporności następstwa prawnego pozwany winien był przedłożyć decyzję „uwłaszczeniową” na datę 5 grudnia 1990r wydaną w oparciu o art 2 ust 2 ustawy z 29 września 1990r o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (DZU z 1990r, nr 79, poz 464) nie może być podzielone.

Sporne jest judykaturze z jaką datą należy oceniać „ uwłaszczenie” osób prawnych, co do składników mienia państwowego znajdującego się w ich zarządzie. Jeden pogląd zakłada , że nastąpiło to automatycznie z dniem 1 lutego

1989r, czyli uchylecia art 128kc (przykładowo Sąd apelacyjny w Krakowie w sprawie IACa 522/11), a drugi iż doszło do tego z dniem 5 grudnia 1990r w oparciu o decyzję uwłaszczeniową wydaną w oparciu o ustawę z 29 września 1990r. Sąd Okręgowy , tak jak i Sąd Rejonowy skłania się za drugim poglądem i w tym względzie powołuje się na uzasadnienie uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 18 czerwca 1991 sygn IIICZP 38/91 gdzie stwierdzono , że zmiana art 128kc dokonana ustawą z 31 stycznia 1989r sama przez się nie spowodowała przekształcenia ex lege stosunków własnościowych państwowych osób prawnych. Dotyczy to wszystkich składników majątkowych, które w dniu wejścia w życie tej ustawy były w zarządzie (dyspozycji) tych osób prawnych. Zmiana art 128kc uchyliła natomiast zasadę jednolitej własności państwowej, przez co państwowe osoby prawne uzyskały zdolność prawną do nabywania prawa własności. Z uchwały tej wyraźnie wynika, że inaczej należy patrzeć na możliwość nabywania praw do nieruchomości kosztem Skarbu Państwa a inaczej kosztem innych podmiotów prawnych. Państwowe osoby prawne mogły z dniem 1 lutego 1989r nabywać na własność nieruchomości niestanowiące własności państwowej, a z dniem 5 grudnia 1990r uzyskały możliwość nabywania własności gruntu państwowego, też z dniem 5 grudnia 1990r uzyskały prawo własności w stosunku do budynków , urządzeń i lokali, które znajdowały się na gruntach będących własnością Skarbu Państwa lub gminy i w tym dniu pozostawały w zarządzie tych osób prawnych. Podobnie należy patrzeć na nabywanie kosztem Skarbu Państwa innych praw dotyczących nieruchomości , takich jak służebność gruntowa, przesyłu, a w konsekwencji i posiadanie prowadzące do nabycia tej służebności. Przedsiębiorstwo państwowe , którego następcą prawnym jest pozwany nabyło własność urządzeń przesyłowych dopiero pod koniec 1990r i z tą datą korzystało z gruntu powodów (a wówczas Skarbu Państwa) w zakresie przebiegu linii napowietrznej we własnym imieniu i na swoją rzecz. Władanie gruntem nierozzerwalnie związane z własnością samej linii przesyłowej miało miejsce dopiero od 5 grudnia 1990r. Pogląd zawarty w uchwale ze sprawy IICZP38/91 kontynuował Sąd Najwyższy w postanowieniu z 13 października 2011r sygn VCSK 502/10 , z 3 lutego 2010r sygn IICSK 465/09 i w w postanowieniu z 11 grudnia 1008r sygn IICSK 314/08. W tym ostatnim stwierdził, że uchylenie art. 128 k.c. w pierwotnym brzmieniu w dniu 1 lutego 1989 r. nie spowodowało "uwłaszczenia" z tym dniem państwowych osób prawnych co do składników mienia państwowego znajdujących się w ich zarządzie. "Uwłaszczenie" takie nastąpiło dopiero na podstawie ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości oraz przepisów określających ustrój majątkowy państwowych osób prawnych. Dopóty zatem, dopóki wspomniane "uwłaszczenie" nie nastąpiło, państwowe osoby prawne nie miały samodzielnych praw do składników mienia państwowego, którym dotychczas zarządzały; nadal wykonywały w tym zakresie jedynie uprawnienia Skarbu Państwa.

Z powyższych wyjaśnień wynika, że nie tylko do 31 stycznia 1989 r. - jak przyjęły Sądy orzekające w sprawie - ale aż do chwili wspomnianego "uwłaszczenia", przedsiębiorstwa państwowe będące poprzednikami prawnymi wnioskodawczyni, korzystając z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji znajdujących się na niej urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej, wykonywały jedynie uprawnienia należące do sfery mienia państwowego. To ich działanie mieściło się zatem w sferze, którą był objęty również zarząd całą nieruchomością, sprawowany w tym czasie przez inną jednostkę państwową. I tak jak zarząd całą nieruchomością sprawowany przez tę inną jednostkę państwową, również działania przedsiębiorstw państwowych - poprzedników prawnych wnioskodawczyni w stosunku do nieruchomości były oparte na tytule prawnym. W takim stanie nie było oczywiście możliwe zasiedzenie przez te przedsiębiorstwa służebności pozwalającej na korzystanie z nieruchomości w zakresie niezbędnym do eksploatacji znajdujących się na niej urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej. Począwszy od 1 października 1990r wobec uchylecia art 177kc zaistniała także możliwość zasiadywania gruntów państwowych .

Zdaniem Sądu Okręgowego pozwany zasiedział służebność gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu z datą 6 grudnia 2010r, czyli przed wniesieniem przez powodów pozwu niniejszego, co nastąpiło 9 marca 2011r. Posiadanie pozwanego było bowiem posiadaniem w dobrej wierze, co uzasadnia zastosowanie 20 letniego okresu zasiedzenia z art 172§1kc. Dla przyjęcia dobrej lub złej wiary, odwołując się do przepisów o zasiedzeniu prawa własności, a także służebności, należy mieć na względzie stan z daty nabycia posiadania służebności. Dla ustalenia , czy posiadacz służebności jest w dobrej czy złej wierze, ma znaczenie nie jego wiedza o tym , kto jest właścicielem obciążonej nieruchomości, ale jego przekonanie co do tego , czy przysługuje mu wykonywane prawo. Domniemanie dobrej wiary wynikające z art 7 kc nie zostało w okolicznościach sprawy obalone. Jest niewątpliwe , że w okresie od 1979r do 1996r nieruchomość stanowiła własność Skarbu Państwa. Z uwagi na opisaną wyżej zasadę jednolitości własności

państwowej Skarb Państwa był właścicielem tak gruntu jak i urządzeń przesyłowych będących tylko w zarządzie przedsiębiorstwa przesyłowego. Nie może być mowy do 5 grudnia 1990r o samodzielnym dla siebie i na swoją rzecz posiadaniu urządzeń przesyłowych przez przedsiębiorstwo państwowe. Z tą datą przedsiębiorstwo państwowe nabyło dla siebie własność tych urządzeń ale także zgodę Skarbu Państwa na przebieg tych urządzeń po gruncie państwowym, czyli tytuł prawny do korzystania z nieruchomości. Jego dobra wiara wynikała także z faktu iż wówczas otrzymał dokument o pozwoleniu na budowę z 1949r, który dla oceny dobrej wiary ma mniejsze znaczenie wobec faktu późniejszego nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa w 1979r . Z datą 1996r kiedy to Skarb Państwa przekazał własność nieruchomości G. Z. posiadanie służebności przez poprzednika pozwanego straciło tytuł ale nie znaczy to , że automatycznie stał się on posiadaczem w złej wierze. Jego usprawiedliwione przekonanie opierało się dalej o następstwo Skarbu Państwa i zgodę Skarbu Państwa i brak wiedzy o zmianie osoby właściciela nieruchomości . Pozwany i jego następca nie ma obowiązku śledzenia w skali całego kraju zmiany tytułów prawnych do działek przez które przebiegają jego urządzenia i w tym znaczeniu nie można antycypować definicji złej wiary i oceniać, że poprzednik pozwanego wiedzieć powinien że Skarb Państwa wyzbył się własności nieruchomości. Dodać należy , że pomiędzy 1990 a 1996r doszło do kolejnych przekształceń po stronie poprzednika pozwanego, który już jako samodzielny podmiot prawa własności owszem dysponował spisem infrastruktury stanowiącej jego własność ale badanie tego dokumentu nie pozwalało mu na ustalenie tytułu prawnego spornej działki. Spis zawierał wykazał majątku pozwanego i jego poprzedników a działka nie stanowiła jego majątku. Także zgoda na przebieg urządzeń nie wynikała z ograniczonego prawa rzeczowego już ustanowionego by była w tym spisie ujęta. Reasumując pozwany i jego poprzednik do daty wezwania do zapłaty skierowanego przez powodów w marcu 2010r korzystał w dobrej wierze z nieruchomości powodów w zakresie prawa odpowiadającego służebności przesyłu. Dobra wiara w 2001r wyklucza żądanie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, co skutkuje zmianą wyroku w zakresie żądania zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości przez oddalenie powództwa. Wobec zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu żądania eksmisji także jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy w składzie niniejszym reprezentuję ten kierunek orzecznictwa, iż przepis art 5kc jako przepis prawa materialnego winien być przez sąd stosowany z urzędu. Zakres ingerencji pozwanego w sposób korzystania z nieruchomości przez powodów był znikomy, co wynika z opinii biegłego i dopóki powodowie nie wykazaliby możliwego innego zagospodarowania nieruchomości także w związku z przebiegiem przez nią linii wysokiego napięcia , ochrona odbiorców energii winna wyprzedzać roszczenie petytoryjne powodów. Ocena art. 5kc ma charakter tylko uboczny i hipotetyczny, wobec przyjęcia iż pozwany posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości powodów.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok przez oddalenie powództwa, o czym orzekł na podstawie art 386 §1 kpc. Pozwanemu należy się w oparciu o art 98kpc zwrot kosztów procesu obejmujących wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 2417zł wraz z opłatą od pełnomocnictwa wyliczone w oparciu o § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych....(tj. DZU 2013/490). Także za drugą instancję winni oni zwrócić pozwanemu opłatę od apelacji 30 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 60zł wyliczone przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu zaskarżenia (§6 ust 1, §12 ust1 pkt 1 cyt rozporządzenia). Wynagrodzenie za obie instancje winni uiścić powodowie po połowie wobec braku solidarnej odpowiedzialności po ich stronie.

SSO B Dziewięcka SSO M Kośka SSO M Klesyk (spr)

zarządzenie/ odpis doręczyć pełnomocnikom stron.

,